

in prinaša tudi muzikalne priloge. „Vrtec“ je z letošnjim letom nastopil užé svoje šesto leto. Dobijo se še vsi letniki razven od leta 1873, in sicer po znižanej ceni. Izdatelj nam je napovedal naslednjo ceno: „Vrtca“ od leta 1871 in 1872 se dobódetá trdo vezana po 1. gl. 30 kr., „Vrtec“ od 1874. leta stojí trdo vezan 1 gl. 50 kr. in „Vrtec“ od leta 1875 stojí trdo vezan 2 gl. — A naročnina za letošnje leto mu iznaša 2 gl. 60 kr. — Učitelji! podvizajte se naročiti na „Vrtec“, dokler ga še dobite, pozneje ga ne utegnete več dobiti.

7. Gledališke igre za slovensko mladino. Izdaje in zalága Ivan Tomšić, učitelj na c. k. vadnici v Ljubljani. Prvi zvezek: „Star vojak in njegova rejenka“. V Ljubljani, 1875.

Mnogo slovenskih učiteljev je užé tožilo, da v slovenskem slovstvu nemamo niti jedne gledališke igre, ki bi jo mogli otroci predstavljati pri šolskih veselicah in drugih priložnostih. Tej potrebi je ustregel gosp. Ivan Tomšić z izdavanjem gledaliških iger za slovensko mladino v posebnih knjižicah. Prvi zvezek je užé prišel na svitlo obsegajoč prelepo igro iz otročjega življenja „Star vojak in njegova rejenka“. — Vsaka šolarska knjižnica naj bi imela najmanj po dva iztiska te lične knjižice užé iz tega vzroka, ker je znano, da se otroci najhitrejšé učé slovenskega jezika s predstavljanjem kratkih, v čistem in pravilnem jeziku pisanih iger. Prvi zvezek se dobiva pri „Vrtčevem“ uredništvu in stojí s poštnino vred samo 20 kr.

Prihodnjič vzamemo v založbi gsp. Milica slovenske mladini v poduk in zabavo na svitlo izišle knjižice.

Dopisi in novice.

— *Iz seje deželnega odbora 15. januarija.* — Predlogu pomnoženega krajnega in nasvetu okrajnega šolskega sveta, da se izpraznjena učiteljska služba na štirirazredni ljudski šoli v Škofji Loki definitivno podeli učitelju Valentinu Telbanu, je deželni odbor pritrđil. — Sklenilo se je, da se enemu nadučitelju v Krškem stanarina za mesec oktober, november in december leta 1875 plača iz normalno-šolskega zaklada. — Privolilo se je, da se bivšemu učitelju dekliške šole Novomeške Jožefu Kravsu iz zaklada za učiteljske pokojnine plačuje 60 glđ. letne podpore.

— *Iz seje deželnega odbora 22. januarija.* V porazumljenji s c. k. deželnim šolskim svetom je deželni odbor pritrđil, da se napravi v Kočevji dekliška šola ter da se plači za dve učiteljici po 400 in 500 gl. prevzamete na normalno-šolski zaklad; isto tako je tudi v razširjenje dvorazredne ljudske šole v Sodražici na trirazredno z letno plačo 400 gl. iz normalno-šolskega zaklada za tretjega učitelja privolil.

Iz Ljubljane. Imenovanja. V. č. g. dr. H. žl. Pavker je imenovan za škofjskega komisarja na ljubljanskih srednjih šolah; g. dr. L. Klofutar je postal

vodja bogoslovskih nauk in škofijski zastopnik pri deželnem šolskem svetu. Profesor g. A. Zamejcek pa ud krajnega šolskega sveta za ljubljansko mesto in škofijski komisar za tukajšnje ljudske šole, javne in zasebne. Namesto pokojnega župnika g. L. Pintarja pride v okrajni šolski svet v Radovljici g. Janez Sajovic, župnik v Mošnah.

— »Worin besteht im Allgemeinen und Einzelnen der Unterschied zwischen der Schulgesetzgebung, wie sie in der sogenannten politischen Verfassung der deutschen Schulen in den k. k. Erbstaaten und jener wie sie in den Reichsgesetzen vom 25. Mai 1868 und vom 14. Mai 1869, dann in den krain. Landesgesetzen vom 25. Februar 1870 und 29. April 1873 niedergelegt ist?« No to vprašanje bodo odgovarjali duhovniki ljubljanske škofije, izvzemši konsistorialne svetovalca, in tiste župnike, ki so že 12 let v pastirstvu. Tako beremo v 2. št. »Laibacher Diöcesanblatt«. Ista številka prinese tudi šolsko postavo dne 14. maja 1869 in ukazuje pastoralne konference in drugo, kar pa duhovenstvo v prvi versti zanimiva.

— Občna zgodovina za višje razrede narodnih in meščanskih šol. V nemškem jeziku spisal prof. dr. Netoliczka. Poslovenil Ivan Lapajne. »Slov. Učit.« piše: Ker nimamo še nobenega slovenskega navoda o tem, koliko zgodovinske tvarine, in kako naj se poda mladini v narodni šoli, zato bodemo to poslovenjeno zgodovino od dr. Netoliczka v našem organu priobčevali. V tem letniku bo doveršena. Ako bode odbor našega društva (za slov. Štajar) zadovoljen, more se dati ta zgodovina koncem leta v posebni knjizici na svitlo, i imeli bodemo eno knjizico za naše šole več. (Fiat!)

— Učitelji logaškega okraja bodo imeli 14. in po okolnostih tudi 15. februarija t. l. v Cerknici okrajno učiteljsko konferenco za pretečeno leto s sledečim programom: 1. Sporočilo nadzornikovo, 2. O novih učnih načertih, 3. Poročilo bukvarnične komisije in nasveti in 4. Posamezni nasveti in pogovori o didaktično-pedagogičnih rečeh. Da se je ta konferenca tako zakasnila, krivo je to, da so učitelji še le meseca decembra p. l. za konferenco, ki se je 23. in 24. februarija 1874 obhajala, borne diete prejeli.

— Občni zbor »Matiče slov.« dné 12. jan. Predsednik dr. Jan. Bleiweis po zdravi nazoče ude s preserčnim nagovorom, v katerem pojasni, zakaj se je občni zbor še le po novem letu sklical. Zgodilo se je to vsled sklepa zadnjega občnega zbora, da se ima »Matično« leto odslej vjemati s solničnim letom; ker pa na ta način račun ni mogel biti prej sklenjen, ko s koncem leta, zato je občni zbor po sklepu celega odbora se mogel sklicati še le januarija mesca, čeravno je za unanje ude zimski čas neugoden. Odslej pa bo občni zbor vselej o poletnem času. — Tajnik prof. Tušek poroča o odborovem delovanji, o društvenih knjigah in o rokopisih, ki se zdaj pripravljajo za tisek. Udov šteje »Matiča« 5 častnih, 393 ustanovnikov in 1786 letnikov, tedaj vseh skup 2184. — Po poročilu blagajnika gsp. Vilharja znaša premoženje 17.161 gl. 16 kr. v gotovini in inventarni vrednosti, 38.460 gl. pa v obligacijah, skupaj 55.621 gl. 16 kr. Za izdavanje knjig se je potrošilo 4551 gl. 67 kr. več, nego se sme po »Matičnih« pravilih, zato se bo moral sčasoma ta znesek glavnici poverniti z onimi 5345 gl. 66 kr. vred, ki so se prej že preveč izdali, kar znese skup 9897 gl. 33 kr. Tekoče leto ostane za knjige po proračunu 3999 gl. 85 kr., ali ti bi se pa po pravilih »Matičnih« ne smeli izdati vsi za letošnje knjige, ampak verniti se glavnici. Po predlogu gosp. dr. Zupanca sklene zbor odboru dati nalog, naj se posvetuje o načinu, kako bi se ta dolg dal naj-

preje poravnati, ne da bi se to pri izdajanji knjig preveč poznalo. Konečno sprejme zbor račun preteklega leta in proračun za tekoče leto, in voli po navetu predsednikovem za pregledovalce računov gospoda Kadilnika, blagajnika banke »Slovenije«, in deželna vradnika gospoda D. Žagarja in Fr. Ravnikarja. Potem je volitev odbornikov, pri kateri so dobili izmed 321 oddanih glasov gg. Cigale, Einspieler in Pleteršnik po 320, gg. Grabrijan, Praprotnik in Šolar po 318, g. Marn 316, g. Žakelj 309 in g. dr. Sust 121 glasov. Pri posameznih nasvetih želi g. Regali, naj bi v »Letopisu« mesto poročil o odborovih sejah se podalo bralcem kaj bolj mikavnega, n. pr. »koledar«. Ker pa ni bilo več zadostno število udov nazočih za sklepanje, se o tem predlogu ni sklepalo, ampak se je vzel le kot želja na znanje.

— »Napredak«, hervatski šolski list, tečaj XVII., bode v posebnem »dodatku« donasal vladne naredbe in odloke, katere mu bode vlada sama pošljala in za priobčenje potrebne stroške poravnavala. Tako hervatska vlada sama podpira in priporočuje svoje liste, da s tem pospešuje napredek svojega šolstva.

— Zastopovalec učiteljstva v okrajnem šolskem svetu v Ljutomeru je g. Ivan Kryl, učitelj na privatnej realki v Ljutomeru, a v Ormužu g. Janez Kosl, učitelj pri sv. Lenardu, in sedaj je stvar pri kraju. —

— Za »Narodno šolo« je dal Ljudomil 5 gl., toliko tudi za slov. učit. društvo, on tedaj ne podučuje le v nadaljevalni šoli, temuč nas tudi drugod verlo podpira. — Za slov. učit. društvo 6 gl. od 6 učiteljev iz Notranj. po 1 gl. — in 2 gl. iz Bele Krajne. J., dež. poslanec, je dal za »Nar. šolo« 3 gl. Hvala verlim rodoljubom, ki nas ne pozabijo!

— Častite ude vdovskega društva opozorujemo na vplačevanje za l. 1876. — Obrok je že s koncem januarija minul.

Razpisi učiteljskih služeb.

Na Kranjskem. Na Irazredni lj. šoli pri sv. Kocijanu pri Turjaku (š. o. ljublj. okolice) učiteljska služba; l. p. 450 gl. in stanovanje. Prošnje v šestih tednih kraj. šol. svetu pri sv. Kocijanu.

Na 4razredni ljudski šoli v Vipavi dvoje učiteljskih služeb (v stalno vmestenje) a) 600 gl., b) 500 gl. l. p. in prosto stanovanje. — Prošnje do 16. februarija pri kraj. šl. svetu v Vipavi.

Na Irazredni ljudski šoli v Knežaku (š. o. Postonj.) učiteljska služba (v stalno vmestenje), l. p. 500 gl. in prosto stanovanje. Prošnje do 10. febr. kraj. šl. svetu v Knežaku (Grafenbrunn). P. Illirisch-Feistritz.

Premembe pri učiteljstvu.

Na Kranjskem. G. Valentin Telban, dosihmal začasno, sedaj stalno v Skofjiloki. G. Andrej Gerčar sedaj v Čatežu, pride v Šent-Rupert; spraš. učit. kand. gđc. Henrike Ekl pride začasno v Černuče. Spraš. učit. kand. gsp. France Medic, nekoliko časa namestni učitelj na II. mestni šoli v Ljubljani, pride začasno v Radovljico.

Listnica opravištva. V. č. g. M. K. v K. p. Tupaličah. 1 gl. 50 kr. všteli še za pretečeno leto. G. M. K. v S — u. Letnika XIV. in XV. »Uč. Tov.« se še dobita, po znižani ceni à 1 gl. 60 kr.